

PRACOWNIA PROFESORA DOKTORA MICHAŁA ĆWIRKO-GODYCKIEGO W MUZEUM PIERWSZYCH PIASTÓW NA LEDNICY

Z inicjatywy rodziny Profesora Michała Ćwirko-Godyckiego oraz Dyrektora Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy mgra Andrzeja Kaszubkiewicza, w czerwcu 2000 roku otwarto gabinet — pracownię, mający przypominać udział poznańskich antropologów — Adama Wrzoska (1875 – 1965) i Michała Ćwirko-Godyckiego (1901 – 1980) — w pracach związanych z badaniem cmentarzyska na Lednicy w latach 1932 – 1935. W zbiorach Profesora Michała Ćwirko-Godyckiego zachowała się cenna dokumentacja dotycząca badań antropologicznych cmentarzyska, używane ówczesnie przyrządy naukowe, literatura naukowa związana z tematyką badań oraz bogaty zbiór publikacji dotyczący opracowań antropologicznych. Zbiory te umieszczono w jednym z pomieszczeń Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy, wyposażonym w meble i sprzęty pochodzące z domowego gabinetu Profesora Michała Ćwirko-Godyckiego.

Gabinet — pracownia Profesora Michała Ćwirko-Godyckiego ma przypominać, nie tylko wkład światowej sławy antropologów poznańskich — Michała Ćwirko-Godyckiego i Adama Wrzoska — w rozwój badań z zakresu antropologii historycznej, ale także przybliżyć atmosferę życia i pracy naukowej w latach trzydziestych mijającego stulecia. Jest świadectwem czasu, w którym miały miejsce prace wykopaliskowe na cmentarzysku na Ostrowie Lednickim. Badania te dostarczyły unikatowego materiału szkieletowego (1576 szkieletów), który ówczesnie był największym zbiorem średnio-wiecznych szkieletów ludzkich pochodzących z dobrze rozpoznanego archeologicznie cmentarzyska związanych z lokalną grupą ludzką. Materiał kostny wydobyty na cmentarzysku stanowił podstawę do wielu opracowań naukowych z zakresu archeologii, antropologii paleopatologii. Prace te są powszechnie znane i cytowane w piśmiennictwie światowym, a publikowane wyniki badań były wielokrotnie wykorzystywane w różnych opracowaniach syntetycznych jako materiał porównawczy. Zbiór szkieletów z Ostrowa Lednickiego (pod taką nazwą znany jest w literaturze światowej) stanowił także podstawę do opracowań nowych metod badań materiałów kostnych pozwolił na analizę zmienności międzypersonalnej różnych szczegółów budowy morfologicznej człowieka, pozwolił na wypracowanie metod oceny stanu zdrowia, wyglądu przyżyciowego osobnika itp.

Gabinet — pracownia mieści się w budynku, w którym zdeponowane są szkielety ludzkie oraz towarzyszące im przedmiotowe wytwory kulturowe, wydobyte w latach

trzydziestych oraz w trakcie badań prowadzonych od lat pięćdziesiątych do chwili obecnej, z licznych cmentarzysk odkrytych na Lednicy. Żywimy nadzieję, że gabinet — pracownia Profesora doktora Michała Ćwirko-Godyckiego, lekarza antropologa, historyka medycyny i naszego nauczyciela, stanie się nie tylko obiektem wystawieni-
niczym, lecz także będzie dobrym miejscem pracy dla badaczy materiałów kostnych, zainteresowanych prahistorią i biologią publikacji średniowiecznych, miejscem sprzy-
jającym inspiracji naukowej i duchowej dla wielu następnych pokoleń badaczy prze-
szłości.

Non omnis moriar!

Janusz Piontek

Ryc. Gabinet — pracownia Prof. Michała Ćwirko-Godyckiego. Rekonstrukcja w dworze ze Studzieńca
Abb. Kabinett — Werkstatt von Prof. Dr. Michał Ćwirko-Godycki. Rekonstruktion im Hof aus
Studzieniec